

مواردی از سمومیت با دی‌اتیلن گلیکول

خودداری نمایند. منشاء دی‌اتیلن گلیکول که به غلط برچسب شده بود، پیدا شد و افراد ذیفع دستگیر شدند. موارد سمیت در آن زمان محدود به نیجریه بود.

- توصیه می‌شود که کارخانه‌های سازنده و توزیع کنندگان، محصولات محتوی دی‌اتیلن گلیکول را با برچسب‌های مشخص علامت‌گذاری نمایند و نشان دهنده که این ماده بشدت سمی است.

یک محصول توئیک [یاسم پروپولو] (Propoleo) ساخت لبراتوار [Huilén] محتوی عصاره پروپولیس Propolis (آرژانتین، آگوست ۱۹۹۲)

۳۳ مورد مسمومیت حاد به مصرف اشتباهی دی‌اتیلن گلیکول به جای پروپیلن گلیکول در یک بچ واحد از فراورده طبیعی Propoleo® نسبت داده شده است. پروپولو (لبراتوار Huilén)، یک توئیک پر مصرف حاوی عصاره پروپولیس (Propolis) و سایر ترکیبات تقویت‌کننده است که بیشتر توسط بزرگسالان مصرف می‌شد (۲). تمام موارد اعلام شده از بوئوس آیرس و استانهای اطراف بودند. ۲۳ بیمار در گذشتند و ۱۰ نفر بطور جدی مریض شدند. محصول داروئی به سرعت شناسایی شد و هشدارهایی در مورد منع مصرف آن برای مردم صادر گردید. توصیه می‌شود که کارخانه‌های سازنده و توزیع

در سه سال گذشته، سازمان بهداشت جهانی از سه واقعه به ظاهر جدای از هم مطلع شده است، در دو مورد گزارش گردیده که بچه‌های زیادی پس از خوردن شربتهای دارویی ساخته شده در محل، مرده‌اند. ترکیبات مذکور عبارتند از:

- دی‌اتیلن گلیکول که بطور وسیع در صنعت بعنوان حلال و ضدیخ استفاده می‌شود، برای کلیه‌ها و کبد سمیت حادی دارد.

شربت پاراستامول (نیجریه، سپتامبر ۱۹۹۰) سازمان بهداشت جهانی باخبر گردید که ظرفی بطور غیرقانونی و به غلط بعنوان پروپیلن گلیکول برچسب زده می‌شوند، در صورتی که حاوی دی‌اتیلن گلیکول بودند که در نیجریه در تهیه شربت پاراستامول بکار می‌رفته و برای درمان علائم سرماخوردگی در بچه‌ها مصرف می‌شود (۱). در نتیجه بیش از ۱۰۰ بچه کم سن مردند. وزیر بهداشت بلافضله دستوری را صادر کرد که بایستی به مردم آگاهی داده شود و تا اطلاع ثانوی از مصرف شربت پاراستامول برای بچه‌ها

۲- مدارک مربوط و یا آنالیزهای شیمیایی محصولات / مواد بررسی شده و در صورت لزوم تحقیقات بیشتر انجام گیرد.

۳- تمام اطلاعات ممکنه از تهیه کنندگان و کانالهای توزیع پروپیلن گلیکول - چه تولید داخلی و یا محصول وارداتی - باید بدست آید.

WHO در جستجوی توسعه یک روش آزمایش ساده و سریع برای بررسی شناسایی و خلوص پروپیلن گلیکول و یا تستی که قادر به نشان دادن آلوگی اتفاقی باشد اتین گلیکول است، می باشد.

ما برای تهیه اطلاعات از نظر ۳ مورد بالا، به مأموران اطلاعات رجوع می کنیم تا این اطلاعات را به اعضاء سازمان بهداشت جهانی برای کمک به آنان و جلوگیری از بروز موارد مشابه منتقل نماییم.

مقاله فوق از نشریه سازمان بهداشت جهانی با مشخصات زیر ترجمه شده است:

Information Exchange Service Alert No.
31,22 December 1992.

کنندگان، محصولات محتوی دی اتین گلیکول را با برچسب های مشخص علامت گذاری نمایند و نشان دهند که این ماده بشدت سمی است.

چندین فرمولاسیون محلی شربت پاراستامول (بنگلادش، نوامبر ۱۹۹۲)

اخیراً پزشکان بنگلادش در بین اطفالی که شربت پاراستامول ساخته شده در محل را مصرف نموده اند، مرگ گزارش کرده اند (۳). گزارشات مقدماتی نشان می دهد که بعضی از این محصولات، حاوی دی اتین گلیکول به جای پروپیلن گلیکول می باشند. دولت بنگلادش تمام فراورده های این چنینی را از بازار دارویی جمع آوری کرده تا زمانی که نتایج آنالیزهای شیمیایی مشخص گردد.

در حوادث یاد شده یک عامل مشترک این است که در موقع ساخت دارو، بعنوان حلال از دی اتین گلیکول به جای پروپیلن گلیکول استفاده شده است. دی اتین گلیکول که بطور وسیع در صنعت بعنوان حلال و ضدیخ استفاده می شود، برای کلیه ها و کبد سمیت حادی دارد. در گذشته این ماده مسئول حداقل ۲ فاجعه جدی بوده است، یکی در سال ۱۹۳۸ در آمریکا و دیگری در ۱۹۸۶ در هند، که هر دو منجر به مرگ تعداد زیادی اطفال شده است.

با در نظر گرفتن این اطلاعات، لازم است همه کشورها اقدامات لازم در زمینه جلوگیری از تکرار اشتباهات مشابه را بعمل آورند. جایی که هرگونه تردیدی در این مورد وجود دارد، سه اقدام اهمیت اساسی دارد:

۱- گزارشات بازدید کارخانجات از تمام تولیدات ثبت شده در کشور که محتوی پروپیلن گلیکول می باشند، بررسی مجدد شده و بر شناسایی و کنترل کیفیت مواد مؤثره تکیه گردد.

منابع:

1- Information Exchange Service Alert No.13,26 September 1990.

2- Facsimile from the who Representative, Argentina, 18 August 1992.

3- Facsimile from the who Representative, Dhaka, Bangladesh, 23 November 1992.

پاورقی:

فرمول شیمیایی دی اتین گلیکول و $\text{CH}_2\text{CH}_2\text{O}$ $\text{CH}_2\text{CH}_2\text{OH}$

فرمول شیمیایی پروپیلن گلیکول $\text{CH}_3-\text{CH}(\text{OH})-\text{CH}_2\text{OH}$ می باشد که هر دو از دی هیدروکسی الکل ها یا گلیکول ها هستند.